

Fondul *Comitetul Central al Partidului Comunist Român (1921-1965)*

CAMELIA MORARU;
CONSTANTIN MORARU

Secția Cancelarie

Fondul *Comitetul Central al Partidului Comunist Român* ocupă un loc important în cadrul fondurilor deținute de Arhivele Contemporane, din cadrul Direcției Arhivelor Naționale Istorice Centrale, remarcându-se prin multitudinea de documente inedite, cu deosebită valoare documentar-istorică pentru cercetare.

Prelucrat arhivistic, fondul a fost ordonat structural-cronologic, creatorul de fond, respectiv *Comitetul Central al Partidului Comunist Român*, păstrându-și, de-a lungul anilor, în mare parte structura organizatorică.

După Congresul din mai 1921, un moment important pentru structura și evoluția partidului l-a reprezentat constituirea, la 4 decembrie 1921, a *Comitetului Provizoriu al Partidului Socialist Român – Secțiunea București*, care a devenit, de fapt, *Comitetul Executiv al întregului partid*.

În vederea desfășurării lucrărilor Congresului din mai 1921 a fost convocată, la Ploiești, pentru zilele de 3-4 octombrie 1920, Conferința generală a *Partidului Socialist Român*, transformată în cel de al II-lea Congres, care a adoptat și noua denumire a partidului, de *Partidul Comunist din România*.

Congresul al II-lea a adoptat, de asemenea, Statutul partidului, și a ales organele conducătoare ale partidului: *Comitetul Central* – alcătuit din nouă membri și trei supleanți, în frunte cu Gheorghe Cristescu – secretar general; *Comisia Centrală de Control* și *Consiliul General*, alcătuit din 15 membri, reprezentând organizațiile regionale și locale de partid, ce nu făceau parte din celelalte organe conducătoare.

Ca secțiune a Cominternului, *Partidul Comunist din România* nu și-a elaborat o linie politică proprie, impunându-i-se, din decembrie 1923, la Conferința a VI-a a Federației Comuniste Balcanice, teza „autodeterminării până la despărțire” de statul român a unor provincii istorice românești, locuite în majoritate de români. Amestecul Cominternului în problemele politice și organizatorice ale *Partidului Comunist din România*, prin indicații obligatorii, necorespunzătoare situației din România, au produs mari frământări în partid. În documentele de partid, adoptate de Congresul al II-lea (august 1924), al IV-lea (28 iunie-7 iulie 1928) și al V-lea (3-24 decembrie 1931), Cominternul a impus o serie de aprecieri greșite privind politica națională, problema agrară, statul român fiind considerat, în mod eronat, ca un „stat tipic cu mai multe națiuni”, rezultat din „acapararea unor teritorii străine”.

Prevederă statutară prin care partidul era considerat Secție a Internaționalei Comuniste, conținutul celor 21 de condiții de afiliere la Comintern și, mai ales, susținerea

publică a tezei privind unitatea statului român au dus la scoaterea Partidului Comunist din România în afara legii.

În noile condiții, a fost reorganizat Comitetul Central, având în frunte, din aprilie până în august 1924, o conducere denumită *Directoriu*, care, la Congresul al III-lea al Partidului Comunist din România, a revenit la denumirea statutară a conducerii partidului, de *Comitet Central*.

Cu acest prilej, din rândul Comitetului Central s-a ales un *Comitet Executiv*, care, după scurt timp, a luat denumirea de *Biroul Politic*. Secretar general al Partidului Comunist din România a fost Elek Köblös.

De la începutul anului 1927, s-a constituit Biroul Politic ce funcționa în străinătate, în timp ce activitatea practică din țară era asigurată de un Birou cu munca operativă și *Secretariatul Partidului Comunist din România*.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist din România, din iulie 1925, sublinia că ridicarea nivelului de pregătire teoretică a membrilor săi reprezintă „cea mai urgentă datorie a partidului”, chemând, totodată, la studierea și „cunoașterea pe degete a realității de la noi”.

După Congresul Partidului Socialist Român din mai 1921, o parte a membrilor săi, care au fost împotriva afilierei fără rezerve la Comintern – excluși ulterior din partid – alături de o seamă de elemente social-democrate s-au constituit în partide regionale socialiste și social-democrate care, în iunie 1921, în cadrul unei conferințe comune, ținute la Ploiești, au pus bazele Federației Partidelor Socialiste din România (F.P.S.R.).

F.P.S.R. a fost alcătuită din: Partidul Socialist (Vechea Românie), Partidul Socialist din Ardeal și Partidul Social-Democrat din Bucovina. La Congresul din 7-9 mai 1927, organizațiile regionale socialiste și social-democrate s-au grupat în Partidul Social-Democrat din România.

Între anii 1921-1923, F.P.S.R. a fost afiliată la Asociația Internațională a Partidelor Socialiste (Internaționala a II-a), cu sediul la Viena, iar după aceea, la Internaționala Socialistă a Muncitorilor, cu sediul la Londra.

În iunie 1928, un grup de socialiști de stânga au părăsit Partidul Social-Democrat și au constituit Partidul Socialist al Muncitorilor din România. Acest partid a fost afiliat la Biroul Internațional al Partidelor Socialiste Independente și Unitare, cu sediul la Paris. Partidul Comunist din România, ca Secție a Internaționalei a III-a Comuniste, a fost prezent la toate congresele și plenarele dintre anii 1921-1933, ale acestui for comunist mondial.

Măsurile adoptate de Comitetul Central al Partidului Comunist din România, în iulie 1933 și aprilie 1934, aveau în vedere orientarea activității organizatorice a partidului spre întărirea legăturilor organelor centrale de partid cu organizațiile regionale și locale. La Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist din România din iulie 1933 s-a hotărât mărirea numărului organizațiilor regionale de la 7 la 11. Pentru viața și munca de ansamblu a partidului un loc important l-au avut

Plenarele Comitetului Central al Partidului Comunist din România din aprilie 1934, iulie 1936 și iunie 1939, la acestea adăugându-se conferințele organizațiilor regionale ale Partidului Comunist din România.

Viața politică din România a suferit o schimbare la începutul anului 1938, în sensul concentrării unei puteri mai mari în mâinile Regelui și a desființării pluralismului partidelor politice.

Plenara a VI-a a Comitetului Central al Partidului Comunist din România, din iunie 1939, a stabilit drept sarcină centrală a partidului concentrarea eforturilor pentru înfăptuirea Frontului Unic Muncitoresc, realizat în aprilie 1944, în urma tratativelor dintre reprezentanții Partidului Comunist din România și socialiști (Teodor Iordăchescu, Ștefan Voitec, Lothar Rădăceanu, Constantin Titel-Petrescu ș.a.).

În mai 1944, liderii P.N.Ț. și P.N.L. au aderat și ei, constituindu-se astfel un Comitet de acțiune (din care făceau parte: Lucrețiu Pătrășcanu, Constantin Titel-Petrescu, Iuliu Maniu, și Constantin I.C.Brătianu).

La 10 iunie 1944, s-a constituit Blocul Național Democratic (format din P.N.Ț., P.N.L., P.C. și P.S.D.).

Actul de la 23 august 1944 a dus la o modificare radicală a vieții politice prin afirmarea Partidului Comunist și îngrădirea activității celorlalte partide politice.

Începând cu 26 septembrie 1944 – Partidul Comunist a conceput Proiectul de platformă a F.N.D., ajungându-se prin unele manifestări ale Comitetului Central al Partidului Social-Democrat din România la redactarea Platformei Frontului Unic Muncitoresc. Actul constituirii Consiliului Național al F.N.D. a fost semnat la 12 octombrie 1944.

La 6 martie 1945 a fost instaurat Guvernul dr. Petru Groza, în cadrul căruia F.N.D. deținea pozițiile hotărâtoare, având președinția Consiliului de Miniștri și 12 ministere (din totalul de 17).

Un rol important în activitatea partidului l-a jucat Conferința Națională a Partidului Comunist din România, din octombrie 1945. În cadrul Conferinței a fost ales Comitetul Central al partidului, format din 27 de membri și 8 membri supleanți, și adoptat Statutul. La 22 octombrie 1945 a avut loc prima ședință Plenară a noului Comitet Central, care, pe baza prevederilor statutare, a constituit un *Birou Politic* format din 7 persoane, având sarcina de a conduce activitatea politică și munca generală organizatorică; un *Secretariat* – pentru munca organizatorică executivă – format din Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ana Pauker, Teohari Georgescu, Vasile Luca – și *Comisia Centrală de Control*. Secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist din România a fost ales Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist din România din 8-9 ianuarie 1947 a hotărât desființarea comitetelor regionale de partid, întărirea comitetelor județene și legarea lor directă de Comitetul Central al partidului.

La 27 septembrie 1947, Birourile Politice ale Comitetului Central al Partidului Comunist din România și Comitetului Central al Partidului Social-Democrat au

hotărât începerea lucrărilor pregătitoare realizării Partidului Unic Muncitoresc, iar la 13 noiembrie, Comitetele Centrale ale celor două partide, reunite în ședință comună, au adoptat platforma de unificare.

Abdicarea Regelui, la 30 decembrie 1947, și proclamarea Republicii Populare Române au marcat un nou cadru politic. Prin Legea de constituire a R.P.R. se preciza că puterea legislativă va fi exercitată de *Adunarea Deputaților*, iar puterea executivă de un *Prezidiu* compus din 5 membri, ales în unanimitate de voturi de Adunarea Deputaților.

La 21 februarie 1948, au început lucrările Congresului de unificare a Partidului Comunist din România cu Partidul Social-Democrat. Congresul a ales Comitetul Central al partidului, format din 41 de membri și 16 supleanți (43 provenind din Partidul Comunist din România și 14 din Partidul Social-Democrat) – partidul luând denumirea de *Partidul Muncitoresc Român*.

La 24 februarie 1948, în prima sa Plenară, Comitetul Central a ales *Biroul Politic*, format din 13 membri și 5 membri supleanți, și *Secretariatul*, secretar-general fiind ales Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Prin Plenara din ianuarie 1950 s-au trasat o serie de sarcini privind activitatea Biroului Politic, Secretariatului și Biroului Organizatoric. S-a hotărât crearea unor secții la Comitetul Central. De asemenea, s-a stabilit principiul teritorial de organizare pentru organele locale de conducere ale partidului, investite cu atribuții noi în conducerea activității economice și social-structurale din raza lor teritorială.

Potrivit Congresului al VI-lea al Partidului Muncitoresc Român, în anii 1948-1950 a avut loc verificarea membrilor de partid, înlăturarea acelor cadre considerate „elemente necorespunzătoare”.

Începând cu anul 1953, au fost primiți noi membri de partid, „cu respectarea strictă a regulii primirii individuale, a celor mai merituoși oameni ai muncii”. Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 19-20 august 1953 a consacrat un punct al ordinii de zi problemelor îmbunătățirii muncii de partid.

La sfârșitul anului 1955 (între 23-28 decembrie) a avut loc Congresul al VII-lea al Partidului Muncitoresc Român. Congresul a ales *Comitetul Central* și *Comisia Centrală de Revizie*. Prima ședință plenară a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român a ales în unanimitate *Biroul Politic*, *Secretariatul* și *Comisia Controlului de Partid*. Prim-secretar al Comitetului Central a fost reales Gheorghe Gheorghiu-Dej. La 19 martie 1965, a încetat din viață Gheorghe Gheorghiu-Dej, iar la Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din 22 martie 1965 a fost ales în funcția de prim-secretar al Comitetului Central Nicolae Ceaușescu, partidul schimbându-și titulatura din Partidul Muncitoresc Român în Partidul Comunist Român.

Trecerea în revistă a evoluției Partidul Comunist Român are drept scop reliefaarea importanței aparatului de partid în evoluția tuturor domeniilor de activitate ale Statului român, cunoașterea obiectivă a realităților istorice, în lumina documentelor pe care le deține fondul. Constituindu-se într-una din cele mai importante părți

structurale ale Fondului Comitetul Central al Partidului Comunist Român, *Cancelaria* a ocupat un important loc în evoluția organizatorică a aparatului de partid, păstrându-și atribuțiile până la încetarea activității Partidului Comunist Român.

În conformitate cu regulamentul de funcționare al Cancelariei, aprobat prin Hotărârea nr. 58/1953 a C.C. al P.M.R., aceasta avea următoarele atribuții:

1) Din însărcinarea Biroului Politic sau Secretariatului Comitetului Central, întocmea unele proiecte de hotărâre ale Comitetului Central.

2) Organiza transmiterea hotărârilor Comitetului Central către organele de partid și de stat, cărora le revenea sarcina să le aplice.

3) Ținea evidența aplicării hotărârilor Comitetului Central și informa despre aceasta conducerea partidului.

4) Din însărcinarea Comitetului Central întocmea lista problemelor propuse a fi discutate în ședințele organelor de conducere ale partidului, pe care o supunea spre aprobare Biroului Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

5) Pregătea materiale documentare pentru problemele înscrise pe ordinea de zi, în baza sarcinii ce o primea.

6) Transmitea convocările pentru ședințele organelor de conducere ale partidului, asigura stenografierea ședințelor, redactarea proceselor-verbale ale ședințelor și comunicarea hotărârilor luate în ședințe, celor care au sarcina să le aplice sau să urmărească aplicarea lor.

7) Primea propunerile, rapoartele și alte materiale adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, le studia și efectua lucrările necesare în vederea supunerii acestora spre aprobare Biroului Politic sau Secretariatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

8) Primea scrisorile membrilor de partid și ale oamenilor muncii fără de partid, adresate Comitetului Central sau personal unor cadre din conducerea partidului, ținea evidența lor, le trimitea spre examinare secțiilor Comitetului Central (Secția Economică, Secția Propagandă și Agitație, Secția Agrară, Secția Gospodăriei de Partid, Secția Organizatorică, Secția Cadre și Secția Relații Externe) și comitetelor regionale ale partidului și urmărea rezolvarea problemelor ridicate în aceste scrisori.

9) Primea pe cetățenii care se prezentau la Comitetul Central cu diferite propuneri, cereri sau reclamații, pe care le aducea la cunoștință organelor competente și urmărea rezolvarea lor.

10) Informa conducerea partidului despre modul în care sunt rezolvate scrisorile, cererile și reclamațiile membrilor de partid și ale oamenilor muncii.

11) Controla aplicarea, de către organizațiile de partid, a hotărârilor și instrucțiunilor Comitetului Central cu privire la rezolvarea propunerilor, cererilor sau reclamațiilor membrilor de partid și ale oamenilor muncii.

12) Ținea evidența întrebărilor prezentate, în scris sau verbal, Comitetul Central de către comitetele regionale și a răspunsurilor la aceste întrebări.

13) Organiza evidența, păstra, elibera și asigura securitatea documentelor și

altor materiale ale Biroului Politic și Secretariatului Comitetului Central.

14) Organiza Protocolul Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

15) Coordona, împreună cu celelalte secții ale Comitetului Central, activitatea de pregătire a diferitelor manifestări organizate de Comitetul Central al Partidului Comunist Român (adunări festive, recepții).

16) Efectua orice alte lucrări pentru deservirea membrilor Biroului Politic, în domeniul de activitate de care se ocupa.

Cancelaria Comitetului Central al Partidului Comunist Român avea următoarele compartimente:

- a) Sectorul Special;
- b) Sectorul Scrisorilor Oamenilor Muncii;
- c) Sectorul Audiențe;
- d) Sectorul Documentare;
- e) Sectorul Protocol;
- f) Sectorul Evidența și Planificarea Cadrelor.

Ordonarea structural-cronologică a fondului s-a efectuat în funcție și de aceste compartimente. Cunoașterea atribuțiilor fiecărui sector în parte a venit în ajutorul constituirii unităților arhivistice.

Fondul *Comitetul Central al Partidului Comunist Român – Cancelarie* cuprinde o mare diversitate de genuri de documente, de la hotărârile Comitetului Central al Partidului Comunist Român, decret, decizii, protocoale ale Plenarelor Comitetului Central, stenogramele ședințelor Comitetului Central, la simplele sinteze, informări și note înaintate spre cunoștință membrilor Biroului Politic, Secretariatului sau Biroului Organizatoric (pentru perioada 1950-1952).

Ineditul unor documente constă tocmai în capacitatea lor de integrare a informațiilor în atmosfera politică a vremii, într-un fel mai puțin cunoscut diverselor categorii de cercetători. Este suficientă parcurgerea unor stenograme sau procese-verbale ale ședințelor Comitetului Central, Biroului Politic sau Secretariatului, pentru a pătrunde în atmosfera istorică reflectată. Limbajul folosit, modul de adresare al membrilor Comitetului Central, exprimarea greoaie și deseori greșeli gramaticale reliefează ignoranța și nivelul de cultură ale conducătorilor României din perioada comunistă.

Arhivele Naționale ale României au considerat prioritară prelucrarea arhivistică urmată de oferirea spre cercetare a documentelor menite a restabili adevărul istoric pentru evenimente petrecute într-o perioadă destul de zbuciumată din istoria contemporană a României, cuprinse în fondul Comitetul Central al Partidului Comunist Român – Secția Cancelarie.

Numărul unităților arhivistice: 3096

Număr inventar: 2348

Anii extremi: 1921-1965

Secția Economică

Fondul *Comitetul Central al Partidului Comunist Român – Secția Economică* ocupă un loc central în cadrul fondurilor care au aparținut fostei Arhive a Comitetului Central al Partidului Comunist Român.

Ordonarea structural-cronologică a fondului presupune cunoașterea temeinică a structurii organizatorice a Secției Economice, locul și rolul ei în activitatea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, dar impune și cunoașterea evoluției economice a României într-un moment istoric destul de greu, când țara era inclusă în sfera de interese sovietică, prin Tratatul economic româno-sovietic din mai 1945, prin înființarea Sovromurilor, dar și prin aderarea la Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, întemeiat în ianuarie 1949.

Coordonatele principale ale evoluției României pe „calea socialismului” au fost enunțate, ca o perspectivă apropiată, la Congresul de unificare a Partidului Comunist Român și Partidului Social-Democrat, ale cărui lucrări au avut loc în februarie 1948. În documentele sale programatice noul partid preconiza măsurile pentru desfășurarea „construcției noii orânduiri”.

Marea Adunare Națională, aleasă la 28 martie 1948, dominată de forțele guvernamentale (405 din cele 414 mandate) raliată Partidului Muncitoresc Român, a adoptat, în aprilie 1948, Constituția R.P.R., prin care s-a creat cadrul juridic necesar realizării transformărilor structurale, în vederea înfăptuirii programului comuniștilor de construire a „noii orânduiri sociale”.

La 11 iunie 1948, au fost naționalizate principalele întreprinderi industriale, miniere și de transport, bănci, ponderea sectorului de stat devenind covârșitoare pe ansamblul economiei naționale. Naționalizarea altor bunuri (instituții de sănătate, case de filme, cinematografe, farmacii, laboratoare, diferite locuințe) s-a realizat în noiembrie 1948, aprilie 1949, aprilie 1950.

La 2 iulie 1948, a luat ființă Comisia de Stat a Planificării, organ guvernamental prin intermediul căruia s-a trecut la aplicarea politicii economice a Partidului Muncitoresc Român, de dezvoltare a industriei într-un ritm forțat, cu accentul pus pe industria grea, la planificarea centralizată a volumului producției și desfacerii mărfurilor, a întregii vieți economico-sociale.

Au fost elaborate planuri anuale pe anii 1949 și 1950 și planuri pe mai mulți ani, de regulă pe cinci ani, planuri ambițioase, dar, în multe privințe, nerealiste. Mai mult chiar, foarte curând au fost însoțite de lozinci suplimentare, care au durat peste doi ani, precum: „Să îndeplinim cincinalul în 4 ani”.

În anul 1949, a început colectivizarea, de asemenea forțată, a agriculturii. După o perioadă de cinci ani (1949-1953), 80 000 de țărani au fost arestați pentru diverse motive – dintre care peste 30 000 au fost judecați în procese publice – motivul real al arestărilor fiind refuzul de a intra în gospodăriile colective sau nepredarea cotelor obligatorii de produse agricole.

În anul 1953, s-a hotărât introducerea sistemului de contractări și achiziții de produse agricole, iar în decembrie 1956, continuând calea de organizare a schimburilor de produse între industrie și agricultură pe baze comerciale, prin lărgirea sistemului de contractări și achiziții, s-a hotărât desființarea, începând de la 1 ianuarie 1957, a cotelor obligatorii pentru majoritatea produselor agricole.

După Plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român din noiembrie 1958, ritmul colectivizării agriculturii a fost din nou intensificat. Ponderea terenurilor arabile cuprinse în gospodăriile colective a crescut de la 17,5% în 1958 la 93,4% în 1962, când s-a apreciat că procesul de colectivizare s-a încheiat în linii generale.

Și în industrie, după 1958 s-a revenit la politica promovată în primii ani ai perioadei. S-a trecut din nou la un mare efort investițional, accentul fiind pus pe dezvoltarea industriei constructoare de mașini și a siderurgiei. Aceasta a reprezentat și un răspuns dat orientărilor și planurilor integraționiste și de diviziune economică preconizate de C.A.E.R. (Consiliul de Ajutor Economic Reciproc, organism economic regional, cu sediul la Moscova, creat în 1949), potrivit cărora României i se rezerva un rol predominant agrar. Hotărârea României va constitui și motivul unor diferențe cu C.A.E.R. În acest context, construirea marelui combinat siderurgic de la Galați a devenit simbolul revenirii la politica de industrializare intensă, politică reflectată cu pregnanță în prevederile Planului de dezvoltare social-economică pe perioada 1960-1965, potrivit cărora mai mult de 3/4 din investiții urmau a se realiza în industria energetică, metalurgică și chimică. În anul 1965, industria contribuia cu 48,9% la realizarea venitului național, față de numai 39% în 1938 și 44% în 1950.

Creșterile înregistrate în economie au fost obținute cu prețul unor mari eforturi și suferințe care s-au răsfrânt asupra evoluției societății românești sub toate aspectele: social, politic, cultural etc.

Surprinzând aceste aspecte, prin obiectivitatea documentului, Secția Economică își are locul său bine determinat în raport cu celelalte părți structurale ale fondului Comitetul Central al Partidului Comunist Român.

Creatorul de fond, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, a grupat documentele privind activitatea economică în trei secții: Industrie Grea, Industrie Ușoară și Plan-Finanțe-Comerț.

Pentru a se păstra integritatea fondului, dar și pentru o prelucrare mai eficientă a acestor trei secții, s-au comasat toate trei într-o singură secție, denumită Secția Economică.

În cadrul secției se găsesc și documente care nu se referă la politica economică a partidului pentru perioada 1920-1944, dar, fiind păstrate în fosta Arhivă a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și având o tematică strict economică, au fost ordonate în cadrul Secției Economice, majoritatea unităților arhivistice având datele extreme cuprinse între 1945-1965.

Secția Economică a Comitetului Central al Partidului Comunist Român se ocupa atât cu selecționarea și repartizarea cadrelor, cât și cu controlul executării hotărârilor partidului și ale guvernului în domeniul ei de activitate.

De asemenea, studia diferitele probleme din sfera ei de activitate, pe baza unui plan de muncă aprobat de Secretariatul Comitetului Central sau în temeiul unor însărcinări speciale date de Comitetul Central al Partidului Comunist Român.

Fiind o parte a aparatului Comitetului Central al Partidului Comunist Român, Secția Economică nu avea dreptul de a da directive, în afara cazurilor când primea însărcinarea din partea Comitetului Central de a da indicații cu caracter de directive în problemele ce intrau în competența ei.

De asemenea, Secția Economică pregătea materialele informative necesare Comitetului Central și elabora proiecte de hotărâri ale Comitetului Central al Partidului Comunist Român, din însărcinarea Secretariatului, potrivit indicațiilor date.

Secția Economică avea sarcina de a selecționa și repartiza cadrele în limitele acelei părți a nomenclaturii Comitetului Central al Partidului Comunist Român care privea sfera ei de activitate.

Alcătuia dintr-un număr însemnat de sectoare, fiecare sector având sarcina îndeplinirii hotărârilor partidului și guvernului de către organizațiile de partid, organele de stat sau organizațiile de masă din domeniul său de activitate, Secția Economică trimitea periodic instructorii ei în organizațiile regionale ale partidului, tocmai pentru a verifica modul în care sunt aduse la îndeplinire sarcinile trasate de Comitetul Central al Partidului Comunist Român.

Multitudinea de sectoare pe care le avea în subordinea sa Secția Economică denotă controlul strâns pe care Comitetul Central al Partidului Comunist Român îl executa asupra întregii economii, fiecare sector având bine definite „îndatoririle față de partid și stat”:

- a. Sectorul Siderurgiei și Metalurgiei Prelucrătoare;
- b. Sectorul Petrol-Mine;
- c. Sectorul Industriei Chimice;
- d. Sectorul Energiei Electrice, Industriei Electrotehnice și Transmisiunilor;
- e. Sectorul Geologie;
- f. Sectorul Transporturi: Feroviar, Naval, Aerian și Rutier;
- g. Sectorul Construcții;
- h. Sectorul Silviculturii și Industriei Lemnului;
- i. Sectorul Industriei Alimentare;
- j. Sectorul Gospodăriei Locale;
- k. Sectorul Industriei Ușoare;
- l. Sectorul Planificare;
- m. Sectorul Finanțe;
- n. Sectorul Comerț Interior;
- o. Sectorul Comerț Exterior;

- p. Sectorul Cooperăției de Consum;
- r. Sectorul Cooperăției de Producție Industrială;
- s. Sectorul Rezerve de muncă;
- ș. Sectorul Rezerve de stat;
- t. Sectorul Standardizării;
- u. Sectorul Evidenței Cadrelor.

În ceea ce privește ultimul sector, cel al Evidenței Cadrelor, s-au adoptat cele trei modalități deja experimentate în U.R.S.S., în 1928-1929, și anume:

1) atribuirea muncitorilor unui rol direct în conducerea statului; 2) transformarea muncitorilor, prin educație, în intelectuali și 3) recurgera la reeducarea specialiștilor din fostul regim.

La 2 martie 1949 avea să se creeze Oficiul Forței de Muncă, acesta coordonând activitatea pe linie de forțe de muncă a tuturor întreprinderilor, fabricilor, oficiilor, care se preocupa de încadrarea cu personal a noilor sau vechilor posturi, dar și să-și pună ștampila, obligatorie, pe orice numire sau demitere a angajatului.

Pe parcursul prelucrării unităților arhivistice pe care le deține fondul, se observă o creștere numerică a noilor de relații, a dosarelor de cadre, întocmite de Sectorul Evidenței Cadrelor, tocmai pentru promovarea sau schimbarea unor cadre din sectoarele economice naționale, dovedind, încă o dată, importanța pe care partidul o acorda politicii de cadre.

Fondul Comitetul Central al Partidului Comunist Român – Secția Economică se evidențiază prin volumul mare de documente originale pe care le conține, cu o valoare documentar-istorică deosebită, care sunt pregătite pentru a fi date, pentru prima dată, spre cercetare.

Numărul unităților arhivistice: 848 u.a.

Anii extremi: 1921-1965.

Număr inventar: 2359